Memento

Calendar

MARŢI 31 DECEMBRIE
Ort. Prea Cuv. Melania Romana
Cat. Silvestru
Prot. Silvestru

Răs. soarelui 7.56.
Ap. soarelui 16.44.

MIERCURI 1 IANUARIE 1941
Ortodox: Sf. Vasile (Anul Nou).
Catolic: Circumciziunea.
Protestant: Anul Nou.

Răsăritul soarelui 7,54; Apusul soarelui 16,44.

FAPTE ŞI GANDURI DIN ALTE VREMI

31 Decembrie

1889. A murit unul dintre marii povestitori ai neamului nostru, Ion Creangă. Şcoala primară a început-o în satul său natal, Humuleşti, judeţul Neamţ, apoi la Broşteni pe valea Bistriţei, iar mai pe urmă a fost trimis la o şcoală de catehesi din Fălticeni.

Părinţii lui s'au gândit că ar fi bine să-l facă poet şi l-au trimis la seminarul din Socola fără a ţine socoteală de înclinarea lui firească ce nu se potrivea de loc cu dorinţa lor. De aceea îl vedem pe Ion Creangă părăsind preoţia şi mergând ca dascăl de şcoală primară, devenind un învăţător neîntrecut al copiilor.

Având înăscut un mare dar de povestitor, este sfătuit de binevoitorii săi să-şi aştearnă în scris cele ce povestea prin viu grai. Şi aşternerea pe hârtie a nepreţuitelor sale povestiri a făcut pe Mihail Eminescu, Vasile Conta, Alexandru Lambrior şi Titu Maiorescu, să lupte să-l aducă în mijlocul societăţii lor literare „Junimea". Revista Junimei „Convorbiri literare" i-a publicat rând pe rând aproape toate scrierile sale.

Şi scrierile sale, pline de umor sănătos şi vervă şi de o limbă curată moldovenească şi plină de expresii idiomatice, l-au făcut nemuritor. Acestea sunt meritele, în liniii mari, ale lui Ion Creangă. Amintirile lui din copilărie, minunatele povestiri şi istorioare şi nenîn treeutele sale poveşti şi basme l-au făcut cunoscut întregului neam românesc.

Dar extraordinarele lui merite de mare povestitor l-au făcut să treacă şi graniţele ţării. Ca să mai menţionăm ce a scris Ion Creangă credem că este de prisos, căci nu ştim câţi vor fi aceia cari să nu fi cetit sau să nu aibă în casa lor din operele marelui povestitor. Noi am ţinut numai atât, să amintim în această zi de sfârşit de an, plecarea pe drumul cel neîntors a fiului de ţăran şi mare povestitor al neamului, care a fost Ion Creangă.

GEORGE DINCĂ

Radio

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO
— (Ora românească) —

6.45: DUNAREA (345,4 m.)
17.30: DUNAREA (345.4 m.) *şi VISTULA (Bremen II). 1339 m.*
17.55: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. şi 25.51 m. în fiecare Sâmbătă).
18.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. şi 25.51 m.).
18.45—19: DUNAREA (345,4 m.) 922 kHz *VISTULA* (Bremen II) 1339 m.
21.10: ATENA 499 m.
22.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 16.84 m., 19.70 m., 25.40 m., 31,15 m., 41.55 m., 221 m. şi 263 m.).
22.40: DAVENTRY (30,96 m.- 49.59 m.-41,49 m.)

MARŢI 31 DECEMBRIE

RADIO ROMANIA 1875 m.
RADIO BUCUREŞTI 364,5 m.
POSTUL P. UNDE SCURTE
32,4 m.

7: Ora dimineţii: Deschiderea emisiunii; Radio-jurnal (I); Muzică (discuri); Sfaturi gospodăreşti; Inchiderea emisiunii.
13.15: Ora; Spectacole.
13.20: Muzică variată (discuri): Dans spaniol şi Bolero de Lucchesi; Pustnicul de Schmalstich; Păpuşa mea dragă de De Séverade (voce: Germaine Corney); Balet din „Faust" de Gounod.
13.50: Serviciul de ştiri germane.
14: Cântece tiroleze (discuri): Două cântece populare (jodel: Mirzl' Jäg-r); Două jodlere (voce: Maria Roland).
14.10: Radio-jurnal (II).
14.30: Instrumente diferite disc.): Fox de Gibish (armonică); Ländler şi Polka de Freundorfer (ţiteră); Dunărea albastră de Joh. Strauss (quartet de piane); Tango de d'Olba (banjo); Galop de Sommerfeld (xilofon); Lady Hamilton-vals de Costică Ionescu şi Hora dela Chiţerani (vioară: Grigoraş Dinicu şi orchestra).
15: Jurnal cultural.
18.30: Ora; Obiceiuri de Anul Nou, de Victor Ion Popa.
19.45: Serviciul de ştiri germane.
20: Radio-jurnal (III).
20.20: Corala Municipiului Bucureşti dir. de Ştefan Mureşan: Florile dalbe de C. Baciu; Sus la poarta raiului de Monţia; Colind de Anul Nou de M. Bărcă (solo: N. Păun); Dorul de Baciu (solo alto); Iac'aşa de Simeon Niculescu; Aoleo frate peline de C. Baciu: Und'te duci? de I. Baston.
20.50: Teatru: „INZĂPEZIŢII" adaptare radiofonică de George Doru Dumitrescu.

Distribuţia:

Panaite Serbenciu: C. Antoniu; d-na Aglăiţa Serbenciu: Aurelia Bălănescu; Toriţă Naum: Lică Rădulescu; Iorgu Chirilovici: I. Economu; Avocat Oprişan: At. Mitric; d-na Oprişan: At. Mitric; Doctorul Micu şi Crainicul: N. Moldovanu; Grefierul Păucescu şi Nestoraş: Alf. Pagoni; Şeful de tren şi Tănase: C. Emilian.
21.35: Muzică populară românească (discuri): Selişteanca şi Haţegana; Doina din nai (voce: Fănică Luca); Ia te uită Mărioară şi Firicel de iarbă neagră (voce: Mariţa Lătăreţu); Hora dreaptă şi Brâuleţul ca'n Muscel.
22—24: Muzică distractivă şi de dans (discuri).
24: Urări de Anul Nou.
0.30—3: Continuarea concertului de muzică distractivă şi de dans (discuri).

MIERCURI 1 IANUARIE 1941

RADIO ROMANIA 1875 m.
RADIO BUCUREŞTI 364,5 m.
POSTUL PE UNDE SCURTE
32,4 m.

13: Predică de Crăciun.
13.15: Ora; Spectacole.
13.20: Concert de prânz-muzică românească (discuri): Sârba lui Ionel şi Cimpoiul; Mă duce dorul departe şi Daolică Leana mea (voce: Rodica Bujor); Sârba studenţească şi Hora din Muscel; Din poiana vadului şi Bate vântul vârfurile; La urechia podului (acordeon: Doina Suchici); Sârba din căruţă.
13.55: „Pluguşorul" de Vasile Militaru.
14: Grigoraş Dinicu (discuri): Aoleo Leliţă Floare şi Hora lui Gore; Foaie verde matostat, Doina Oltului şi Ciocârlia.
14.10-15.15: Muzică uşoară (disc.): Fotxrot de Trommer; Fox de Bailey şi Fox de Loesser; Serenada de Toselli; Spune-mi vorbă dragă de Midescu şi Astăzi e ziua ta de Vasilescu (voce: Ion Luican); Tarantella de Jäger (saxofon); Două cântece din filmul „Marietta" de Herbert (voce: Jeanette Macdonald); Selecţiuni de melodii (două piane); Marş de Doelle (voce: Henry Garat); Vals de Chopin şi Fantezie, Cântec din filmul „Habanera" de Brühne şi Melodie de Kletsch; Tango de Raiton; Murgule fă să sune zurgălăii de Villnow şi Firicel de telegraf de Dendrino (voce: Petre Alexandru).
18.30: Ora; Muzică de dans (discuri): O zi cu tine-tango de Berking; Fox de Gershwin; Vals de Schroeder şi Vals de Doelle.
18.45: Selecţiuni din comedia muzicală „Suflet candriu de papugiu" de Tudor Muşatescu, Nicuşor Constantinescu şi Ion Vasilescu. Ansamblul teatrului Ion Vasilescu.
19.30: Muzică variată uşoară (discuri): Potpuriu de şlagăre de Spoliansky; Selecţiuni de melodii de Harbach; Melodie de Suesse şi Selecţiuni din „Elena" de Offenbabch (pian: Billy Mayerl); Cântec negru de Bremann şi Capriciu de Malneck.
20: Ora veselă: Tănase.
20.20: Cântece napolitane de Schelletti, (voce: d-ra Arta Florescu): Spune-mi; Pasiunea mea; Vântrelele albe; Napole, numai tu; Tarantelă la Sorrento; Capri, doar tu; Pentru ce mi-ai spus: da?
21: Ora Germaniei.
22: Muzică simfonică veselă (discuri): Uvertura la „Regele păstor" de Frideric cel Mare; Allegresse de Telemann (colegiul de muzică din Wiesbaden); Dansul ucenicilor şi intrarea maeştrilor din „Maeştri cântăreţi" de Wagner (orch. simfonică din Londra, dir. de Bruno Walter); Scherzo din „Romeo şi Julieta" de Berlioz (orch. Conservatorului, dir. de Piero Coppola); Till Buhoglindă de Rihard Strauss, (orch. simf. B. B. C. dir. de Fritz Busch).
23.35—24: Muzică de dans (disc.).

Serbarea pomului la liceul militar dela Predeal

Predeal, 28 Dec.

In localul liceului militar din staţiunea noastră mutat de curând dela Mânăstirea Dealului, a fost zilele trecute serbarea pomului de Crăciun.

Programul serbării a fost alcătuit şi executat cu colaborarea organizaţiei legionare locale, organizaţia legionară „Frăţiile de Cruce", şi şcolile din localitate.

S'au distribuit ajutoare în valoare de o sută mii lei strânşi pe liste de organizaţia legionară locală condusă de d. N. Bodeanu.

Cu vicleimul de Anul Nou

Petrecerea era în toi...

Pendula bătu în coarda-i metalică douăsprezece lovituri prelungi şi sonore, ce se pierdură înghiţite de vorbăria gălăgioasă a oaspeţilor poftiţi la revelion.

Feţe îmbujorate şi asudate, cu ochii bleojdiţi de oboseală şi de alcool, se încreţeau, râdeau, se încruntau, sau rămâneau insensibile la glumele şi cimiliturile pline de duh, ori anoste, cari curgeau ca ploaia.

Urările începură, aducând osanale gazdelor şi noului an, ce intrase praică pe uşă, şi rămăsese uimit şi el de atâta belşug şi veselie sgomotoasă.

Răvaşele din plăcinta cu mere, erau desfăcute cu înfrigurare şi fiecare dintre oaspeţi, dar mai ales copiii, citea cu glas tare, hazul de bâlci, care, deşi destul de searbăd şi banal, isbutea adesea să producă valuri de râs şi „tachinări" de tot felul....

Intr'un cuvânt, mulţimea de copii şi de rude ce se strânsese în seara aceia, în casa noastră, să serbeze sosirea noului an, petrecea cu adevărat şi se simţea, poate, mulţumită, reunită, într'o casă de rudă bogată, cu belşug în de toate, şi cu gazde primitoare şi ospitaliere.

Singur tata lipsea.

Şi, la întrebările pe care oaspeţii le tot puneau mamei, ea le răspundea cu un zâmbet cenuşiu, sfâşiat cu amărăciune în colţul buzelor, cari tremurau uşor, peste şiragul de sidef al dinţilor:

— Eh! aşa-s bărbaţii. Ia, s'a dus la club să-şi încerce norocul.

Rudele ascultau parcă, cu vădit interes şi o aprobau motăind din cap...

Repede însă îşi aruncau priviri pline cu înţeles, şoptind frânturi de vorbe înecate în rubiniul vinului de Bratcov.

Afară, crivăţul şuera cu furie, dând iureş prin hornuri, agăţându-se de jghiaburile şi învelitoarele caselor, sau frământând, fără milă, crengile arborilor golaşi şi îngheţaţi, care scoteau gemete şi troznituri surde, ca nişte ciocănituri de oase...

In vârtej năprasnic, viforniţa învârtea hulubii de nea, care cădeau puzderie, ca o horbotă enormă de fluturi albi de mătase, angajată în dans fantastic de măestria unei „Carmencite".

Vuete şi gemete de moarte suliţau văzduhul, pierzându-se în depărtare în potopul de nea, sau aruncând talazuri şi suluri de zăpadă prin adăposturi.

Viforniţa cumplită trântea furios în geamuri hulubii albi de nea, care sunau uşor, fâşiind ca un nisip de argint.

Din depărtare se auzeau bătăi de tobă şi strigătele stelarilor, cari, împletite cu vuetul viforniţei, de abia se desluşeau în noapte:

— Ei-i-i, cine primeşte
Steaua frumoasă,
Şi luminoasă,
Cu cornuri multe şi mărunte
Dela Cristos dăruite...

Inima îmi bătu cu putere. Auzisem bine, sau mi se păruse?! Mai ascultai.

După o clipă iarăşi: poc, poc, poc! Trei bătăi discrete în geam.

Era semnalul lui Jean. Venise să mă anunţe.

Trebuia să fac pe paiaţa la Vicleim, în seara aceia.

Mă furişai dela petrecere, încălţai şoşonii, luai căciula, aruncai paltonul pe umeri şi o ştersei spre coridor.

Când să ies, cineva mă ajunse din urmă şi o mână mă apăsă pe umăr.

— Unde te duci, măi băiete?

Era glasul mamei.

(Ce n'aş da să-l mai aud acum).

Ii explicai repede şi grav:

— Mamă, mi-am dat cuvântul să înlocuiesc astă seară, după miezul nopţii, la Vicleim, pe Vasile Bâră. E ziua lui mâine şi numai eu ştiu cimiliturile cari trebuiesc spuse de paiaţă.

— Bine, bine, dar taică-tău nu-ţi dă voie să mergi cu Vicleimul. Ia seama! Când te-o întâlni, îţi rupe oasele!...

Inainte ca mama să mă poată opri, năvălii afară şi o rupsei la fugă, înotând cu Jean prin potopul de zăpadă.

In urma mea desluşii glasul ei blajin, care mă dojenea. O luai apoi cu Jean spre casa lui Alexandru Costea, prietenul meu cel mai bun şi aşteptai acolo sosirea Vicleimului.

In adevăr, nu trecu mult şi sosiră băeţii cu Vicleimul. Ii auzeam de departe cum se apropiau, în sunetele tobei.

La noi în judeţ, copiii cari se duc cu Steaua, cu Irodul sau cu Vicleimul, au tobe şi merg prin oraş, bătând din ele ca soldaţii cari fac un marş.

E un obiceiu vechiu, ce se menţine şi astăzi.

Când intrară în curte, auzii glasul siteav al lui Vasile Bâră:

— Ei! Ai sosit Grigoriţă?

— Prezent! strigai eu, în culmea bucuriei.

— Bravo! Hai în casă. Eu mă desbrac de straele paeţei şi le îmbraci tu.

Intrarăm în casă conduşi de Alexandru Costea şi de tatăl lui. Bătrânul era cojocar. El lucrase păpuşile Vicleimului nostru şi tot el era meşterul neîntrecut, care le juca şi le vorbea.

Intr'o clipă îmbrăcai costumul paiaţei: dulvuri roşii, bluză roşie cu iaca albă, mască de clown lipită bine de faţă şi pe cap un coif enorm, conic, înalt de un metru.

— Iţi şade bine, zise Vasile, glumind şi legându-mi masca. N'are să te cunoască nici dracul...

Tremuram. Imi venise în minte chipul sever al tatei. Parcă mă privea cu ochi largi, încruntaţi spre mine, mângâindu-şi nervos cu mâna dreaptă, barba neagră, aşa cum făcea întotdeauna, când se pregătea să mă chelfănească. Dar repede îmi revenii, auzind glasul piţigăiat al bătrânului Costea:

— Gata copii? Hai, încolonaţi-vă şi... cu Dumnezeu înainte.

Ne înşirarăm prin flanc câte doi, urmaţi de bătrânul Costea, care ducea, ajutat de unul din noi, cutia (scena) cu păpuşile vicleimului.

Inaintam anevoios prin viforniţa cumplită, care ne sfichiuia cu acele de ghiaţă ale omătului, ce se furişau duşmănoase pe lângă gulerul paltonului şi prin mâneci.

Alexandru suna din toba cazonă, împrumutată pe furiş dela compania de dorobanţi cu schimbul din oraş, iar noi strigam de zor şi pe rând:

— Hei, cine primeşte minunatul Vicleim!
Sosit din Ierusalim...

Până aproape de ora 5 dimineaţa, totul a mers strună. Am fost primiţi şi bine ospătaţi în cele mai bogate case din oraş.

Bătrânul Costea umpluse cu arginţi punga cu baiere, legată de gât, şi mai îndesase câteva ruble şi prin buzunare. Era mulţumit şi juca păpuşile mai cu haz ca totdeauna.

— Bravo, băieţi! Merge strună, ne spunea el, după ce ieşiam afară din casele unde jucam. Am luat polu şi aci.

— Are noroc băiatul ăsta, care face pe *paiaţa.*

In centrul oraşului ne chemă la cafeneaua mare, la Leon.

Mă codii. Nu-mi venea să intru...

— De ce? ziseră băieţii şi moşneagul. Nu te va cunoaşte nimeni.

— Dar, dacă e tata?.. De unde ştiu eu că... Mai ales dac'o fi pierdut la cărţi... E în stare să...

Nu intrarăm decât după ce unul din noi cercetă cafeneaua cu amănuntul. Nu era acolo tata.

La cafenea am avut succes mare. Am strâns peste o sută de lei. Râdeau spectatorii să leşine. Mai ales eu am fost bisat şi am plăcut mult.

— Bravo, paiaţa! bis, paiaţa!

La ieşire, bătrânul Costea şi toţi băieţii recunoşteau că l-am întrecut chiar pe renumitul Bâră, pe care îl înlocuisem.

Moş Costea mă bătu pe umăr şi-mi şopti cu glas mieros:

— Bravo! Bravo, taică! Alam să-ţi fie! Ai haz şi cânţi frumos. Nu ştiam.

Să mergi cu noi în fiecare seară, până s'or termina sărbătorile.

Nu-i ruşine. Astea sunt obiceiuri vechi, creştineşti.

Să le păstrăm!

Cu ele ne-au legănat copilăria şi ne-au crescut străbunii.

Nu, nu-i ruşine. Cu toate că eşti băiat de om bogat. Şi p'ormă ai talent şi haz la vorbă, ca un actor.

Eu, „dăia' te-aş face, să fii al meu..

. . . . ,

Am ieşit dela cafenea la ora 6 dimineaţa. Ne îndreptam spre casă, când bătrânul avu o inspiraţie:

— Haidem şi la club.

— Nu mai e nimeni, zise Alexandru, băiatul lui şi bunul meu prieten.

— Să vedem, replică dârz bătrânul.

Nădăit în fum de ţigare, clubul fierbea de jucători.

La mesele verzi pâlpâiau molatic lumânări de spermanţetă, ce fumegau groaznic, iar jucătorii îngrămădiţi, pontau de zor, încercându-şi norocul, cum e obiceiul de anul nou.

Deşi nu zării pe tata, intrai totuşi cu inima strânsă.

Vicleimul începu.

Cei din club lăsară o clipă jocurile şi ascultară la noi.

De sub masca protectoare, urmării cu ochii înfriguraţi pe toţi jucătorii dela mese, nu descoperii însă pe tata.

In fund, spre dreapta, clubul avea o despărţitură, în care mai era aşezată o masă de joc.

Intr'acolo mă uitai mai cu atenţie, dar nu puteam zări decât spinarea şi ceafa a doi jucători, ceilalţi fiind după zidul despărţiturei.

Ascultai cu multă luare aminte orice vorbă sau sgomot ce venea dintr'acolo, dar nu desluşii glasul tatei.

De abia atunci, liniştea şi voia bună se revărsară, ca un balsam binefăcător, în sufletul meu chinuit.

Moş Costea juca păpuşile cu însufleţire, cu artă chiar, iar cei din club îi sorbeau cuvintele, urmărind cu interes „Vicleimul".

In sfârşit, după ce jucă şi „Popa", veni rândul meu, al paiaţei.

Am spus cimiliturile cât am putut mai bine şi am cântat frumos.

Când terminai, un ropot de aplauze izbucni, puternic.

Toate privirile erau îndreptate spre mine. Ochii jucătorilor mă fixau sticloşi, scânteind de fum şi oboseală dar şi de plăcere.

Dela o masă, cea mai apropiată, conu Cristache Letzu, un bun prieten al tatei, mă sfredelea cu privirea.

Incepusem să mă înfricoşez, văzându-l cum mă măsoară de sus până jos.

Dacă ar afla cine sunt şi i-ar spune tatei isprava mea? In oraşelul nostru nu se ducea cu Steaua, cu Vicleimul sau cu Irodul decât copii prea săraci.

Era o ruşine mare pentru un copil bogat, ca mine, să facă aceasta. Ar fi însemnat că plecasem după bacşiş.

Aşa era mentalitatea acolo, pe vremea aceea.

Când terminai jocul, conu Cristache, voluminos cum era, se ridică greoi dela masă, se apropie de mine, mă apucă puternic de braţul drept şi zise răspicat:

— Mă, soltiicule, al cui eşti tu, că bine ai mai jucat.

Incercai să răspund, dar nu scosei decât o bolboroseală fără înţeles.

Bătrânul Costea sări într'o clipă lângă mine şi zise curiosului meu cercetător:

— *„Sicret profesional"*, dom'le Cristache. Paiaţa e paiaţă, şi atâta tot!

Lasă băiatul în pace şi treci la masa d-tale. A jucat frumos? Ţi-a plăcut? Asta este! Ce mai vrei?

— Nu se poate, moş Costeo, vreau să ştiu cine e pungăşelul ăsta.

Mă aflam în grea cumpănă.

Incercai s'o şterg, dar mâna lui conu Cristache mă strânse ca un cleşte. Nu era chip să scap.

Cu toate rugăminţile bătrânului Costea şi ale tovarăşilor mei, conu Cristache nu cedă, ba atâţă şi curiozitatea tuturor jucătorilor din club, pe care-i atrase de partea sa; lucru uşor, căci erau toţi cu chef.

— Nu vedeţi, domnilor, le spuse el, ăsta e băiat bogat: Uite, are şoşoni noui în picioare, în timp ce ăilalţi sunt copii săraci, cu opinci sau cu ghete cârpite.

E băiat bogat! Ce caută el cu vicleimul?

Asta e meseria copiilor săraci, cari ostenesc să ia şi ei un bacşiş de sărbători; nu a unui băiat de familie...

Inţelesei atunci de ce mă măsurase atâta conu Cristache. Şoşonii mei, noui-nouţi, îi atrăsese atenţia. Cum nu mă gândisem să încalţ cismele, că aveam doar!

Dar, deodată, auzii vocea de bas a conului Cristache:

— Jos masca, puştiule! Ce, crezi tu că ne înşeli pe noi?

— Jos masca! strigară în cor toţi jucătorii.

Şi, o mână mare, grea şi păroasă, cu degete lungi, groase şi noduroase se ivi înaintea feţei mele şi trase namilos de sfoara măştii, care căzu deoparte, lăsându-mi obrazul gol.

Un hohot puternic de râs izbucni în sală, urmat de aplauze nesfârşite.

— Bravo! Să trăiască! E Grigoriţă al lui conu Mihalache.

Să trăiască puştiul, că a jucat frumos!

— Ruşine! E băiat bogat! Ruşine!...

Şi jucătorii se împărţiră în două tabere: una care ţinea cu mine şi a doua care mă hulea...

Inaintea ochilor mei lucîră lumini multicolore şi neînţelese, pe cari nu le mai văzusem niciodată şi cari jucau fantastic, ca apa morţilor vara, în zilele însorite; inima bătea să-mi spargă pieptul, o căldură vie mi se revărsase în tot corpul, picioarele îmi tremurau, nu mai cunoscui nici un jucător şi rămăsei îngrozit, cu ochii ţintă la masa din fund, de unde apăruse, încruntat, capul bărbos cu trăsături severe ca de Mefisto, al tatei.

O clipă, el mă străpunse cu o privire, pe care n'am putut s'o uit niciodată, dar... Dumnezeule! Nu-mi venea să cred; ochii lui negri şi codaţi şi toată faţa i se iluminară. Zâmbi chiar, clipi cu şiretenie de câteva ori, apoi se aplecă deasupra mesei, luă un pahar cu vin, îl ridică în sus, cu un gest de „Mecena" şi zise cu hotărîre:

— Vă mulţumesc, domnilor! Să trăiască şi copiii dumneavoastră şi să ia exemplu dela băiatul meu, pe care, cu toată oprelişte a şi severitatea mea, frumoasele datini ale neamului l-au cucerit şi l-au adus aci, în faţa noastră, să ne amintească, cu întregul vicleim, despre marea minune a Naşterii Mântuitorului lumii.

Să ştiţi însă că a făcut asta din dragoste pentru frumoasele noastre datini, nu pentru bani.

Să trăieşti, băiete!

Şi acum, fiindcă e aproape să se lumineze de ziuă, vă poftesc pe toţi, să serbăm sosirea Anului Nou la mine acasă, unde flăcăul meu, cu tot Vicleimul, ne va juca fără frică şi... fără mască...

GEORGE SCRIOŞTEANU

BULETIN ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

(Urmare din pagina I-a)

sau de altă naţionalitate şi dela unii dintr'înşi ni s'au păstrat sigilii cu steme. Toate aceste steme sunt personale sau familiare şi nici una nu are caracterul de stemă proprie a voevodatului.

De asemenea ni s'au păstrat şi alte monumente sigilografice şi heraldice, dar nici acestea nu reprezintă o astfel de stemă.

Unul dintre cei mai vechi voevozi transilvăneni dela care ni

Fig. IV-a

s'au păstrat sigilii este Toma, care l-a sfătuit pe regele Carol Robert să întreprindă expediţia din 1330 contra lui Basarab cel Mare, Domnul Ţării Româneşti. Stema de pe sigiliile lui reprezintă un scut fasciat timbrat, de un coif cu un cerb în vârf. (Fig. 1).

Alt voevod este Ladislau de Losonczi, contimporan cu Mircea cel Bătrân; stema de pe sigiliile lui reprezintă un grifon într'aripat stând în două labe (Fig. 2).

Un altul este românul Ioan de Huniade, pe ale cărui sigilii se află ca stemă un corb cu un inel în plisc stând pe o creangă sau un corb fără inel, dar însoţit de o lună (crai nou răsturnat) (Fig. 3).

In sfârşit Nicolae Ujlaki, contimporan cu Vlad are în sigiliu un scut cu două fascii şi timbrat de un coif având un penaj în vârf. (Fig. 4).

In sala de onoare a castelului din Hunedoara se află o friză formată dintr'un mare număr de steme în culori, de ale familiilor înrudite cu Huniadeştii şi de ale ţărilor ce le-au stăpânit. Nici una dintre ele nu este însă stema Transilvaniei: o nouă dovadă că o astfel de stemă nu a existat în evul mediu.

Abia după căderea Ungariei în stăpânirea Turcilor (1526) Transilvania devenind un principat autonom sub suveranitatea Sultanului, i s'a putut întocmi o stemă proprie, după cum vom arăta cu altă ocazie.

Dela Mişcarea legionară

Primim următorul comunicat:

Se face cunoscut că la societatea comunală a tramvaelor Bucureşti a luat fiinţă un „Serviciu al coordonării S. T. B." care are misiunea de a face legătura între secretariatul general al Mişcării legionare şi legionarii din sânul societăţii.

Formaţiile legionare interesate, cari au elemente printre salariaţii acestei societăţi, vor aduce la cunoştinţă toate ordinele şi dispoziţiile lor direct „Serviciului coordonării S. T. B., str. Armenească nr. 3, tel. 5.40.20, care le va difuza mai departe în interiorul societăţii de mai sus.

Se numeşte şeful Serviciului coordonării S. T. B. camarazii inginer Moţet Eduard, iar ajutorii săi, camarazii: Pârvu Nicolae şi Roşu Anton.

Inaugurarea unui sat de pescari in Italia

Milano, 29 (Rador). — Corespondentul agenţiei „DNB" transmite:

In prezenţa ducelui de Genua, a contelui Ciano şi a secretarului partidului fascist, d. Mutti, a fost inaugurat satul de pescari Cortellazzo, situat la gura fluviului Piave.

Acest sat a fost construit în cursul ultimelor luni şi va purta de aci înainte numele de „Constanzo Ciano" tatăl defunct al contelui Ciano, ministru al afacerilor străine.

După ceremonia inaugurării, 17 familii de pescari au intrat în stăpânirea frumoaselor locuinţe fiecare cu câte 1.000 metri pătraţi de teren pe care guvernul le-a pus la dispoziţie.

In acelaşi timp s'a inaugurat Casa Fasciei şi Căminul marinarilor făcut dar tinerei comune de către contele Volpi.

La sfârşitul festivităţilor s'a aruncat în mare o coroană de flori, în memoria eroicului ofiţer de marină ce a fost Constanzo Ciano, care în această regiune şi-a început cariera sa militară.

Moartea arhitectului Statie Ciortan

Sâmbătă a încetat din viaţă profesorul Statie Gh. Ciortan dela Academia de arhitectură, decanul arhitecţilor din ţara noastră şi fost director general al arhitecturii în ministerul de finanţe. Moartea arhitectului Ciortan a impresionat adânc pe toţi cei cari l-au cunoscut şi preţuit pentru operele sale de artă, pentru sufletul său fin şi modestia-i neasemănată, la înălţimea unei formidabile puteri de muncă şi de creaţie. Incă în vigoarea vieţii, arhitectul Ciortan a scos de sub tipar acum câteva zile un album interesant, intitulat **„Studii şi realizări în arhitectura românească"**, carte minunată pentru iubitorii de artă românească aşa cum au creat-o, au înţeles-o şi au ocrotit-o în timpul vieţii lor laborioase neuitatul arhitect Ion Mincu, promotorul stilului românesc în arhitectură şi apoi regretatul Emil A. Pangratti, întemeietorul şi organizatorul Şcoalei de arhitectură, operă continuată cu egală vrednicie de arhitectul State Ciortan şi discipolii săi

Despre acest album am scris în ziarul nostru cuvinte de dreaptă preţuire în care arătam că suntem în faţa unui adevărat album de înfăptuiri arhitectonice în stil curat românesc întocmit pe hârtie chromo, aşa că reproducerile fotografice foarte numeroase, sunt cât se poate de clare şi reuşite de o frumuseţe deosebită.

Când, în urma teribilului cutremur din Noembrie, am arătat urmările **blocomaniei,** am susţinut că edificiile construite în stil românesc, pot singure înfăptui visul higieniştilor, oraşele - grădini, şi sunt o garanţie mai solidă de trăinicie în faţa sguduirilor pământeşti, iar, pe de altă parte, permit ca linia estetică a clădirilor urbane să se desfăşoare într'un spaţiu mai larg, mai prielnic deci decât s'ar desfăşura în înălţimi.

Opera arhitectului Statie Ciortan vine să ne dovedească tocmai acest adevăr, oricât l-ar tăgădui adversarii stilului românesc.

Albumul ne dă interesante lămuriri ca acestea: „Lucrările arhitecţilor sunt răspândite prin diferite cartiere ale oraşelor, încât activitatea lor nu este văzută niciodată în întregime. De aceea am hotărît să străng într'un album — spunea arhitectul St. Ciortan — fotografiile clădirilor executate după proiectele concepute de mine în stilul românesc, aşa cum l-am înţeles. E o bună parte din activitatea ce am desfăşurat în cursul carierei mele, şi cred că-mi fac o datorie a o pune la îndemâna arhitecţilor următori, cari pot alege şi folosi unele motive în compoziţiile lor, dacă se vor gândi să adâncească mai mult stadiul artei arhitecturale româneşti. Sugestia am avut-o şi din faptul că mult bine i-au prins generaţiei mele studiile şi cercetările în stil românesc, făcute de înaintaşii noştri, arhitecţii Ion Mincu, Petre Antonescu, N. Ghica - Budeşti şi alţii.

Iată lămuriri preţioase ce ne fac să nădăjduim într'o nouă epocă de promovare a stilului naţional în arhitectură, aşa cum l-au conceput arhitecţii noştri cu suflet românesc. Pentru tinerimea academică de astăzi, ca şi pentru cea mai bătrână, albumul profesorului arhitect Statie Ciortan este un prilej de foarte utile învăţături şi documentări. De aceea am şi ţinut să-i relevăm importanţa prin coloanele acestui ziar.

Astfel am înţeles noi opera arhitectului Ciortan, a cărui înmormântare e mâine, Marţi dimineaţa, ora 1, la Cimitirul Bellu, unde prietenii, admiratorii şi discipolii săi se vor duce să-i dea cel din urmă salut.

O viaţă de mare cinste sufletească şi de românească vrednicie a fost viaţa arhitectului Statie Gh. Ciortan, care pe tărâmul artei sale, a înţeles să răspândească frumuseţile stilului românesc

LEONTIN ILIESCU

ARTISTICE-CULTURALE

Teatrul „Luptă şi Lumină"

Sâmbătă, 11 Ianuarie 1941, teatrul muncitoresc „Luptă şi Lumină" va face comemorarea lui Vasile Alecsandri, în cadrul unui spectacol festiv, când se va juca *„Ginerele lui Hagi Petcu"*, comedie în 3 acte a marelui scriitor moldovean.

„Ginerele lui Hagi Petcu" se reprezintă apoi în fiecare seară toată luna Ianuarie, pe când în matineele pentru copii se va juca *„Micul Lord"* de Vasile Iad. alternând cu *„Lada cu minuni"* de Marin Iorda.

Până la spectacolul festiv din 11 Ianuarie, teatrul „Luptă şi Lumină" reia *„D'ale Carnavalului"*, comedia lui I. L. Caragiale.

Aceasta afară de seria de Miercuri 1, Luni 6 şi Marţi 7 Ianuarie, seara, când se va juca *„Micul Lord"*.

La Bobotează şi de sfântul Ioan, în matineele pentru copii, se va juca *„Lada cu minuni"*.

Al 22-lea turneu în ţară se face în luna Ianuarie cu *„Soacra şi nora"*, în spectacolele de seară şi *„Lie Viorie"*, în matinee pentru copii.

Un succes inepuizabil: „Curaj Tănase"

Formidabilul succes „Curaj Tănase" care a bătut toate recordurile de spectatori înregistrate până acuma de spectacolele similare, este departe de a se epuiza.

In fiecare seară cassa de bilete a teatrului Savoy este luată cu asalt de nesfârşitele valuri de spectatori, doritori să aplaude creaţiile magnifice ale marelui comic C. Tănase.

Uriaşa montare, calitatea suavă a melodiilor, ritmul trepidant al baletelor şi scânteietoarea cascadă a glumelor, fac din „Curaj Tănase", spectacolul care se cere neapărat văzut.

Biletele se pot obţine la cassa teatrului telef. 3,55.03. Spectacolul în ziua de Revelion începe la orele 8 fix. Matineuri cu preţuri populare în zilele de Miercuri 1 Ianuarie, Joi, Sâmbătă şi Duminică.

CEL MAI FRUMOS CADOU DE ANUL NOU ESTE „SĂRMANUL ADRIAN" ROMAN PENTRU COPII ŞI TINERET DE MOŞ NAE (N. BATZARIA)

Scris mai ales pentru copii şi tineret, romanul „SARMANUL ADRIAN" este citit cu aceeaşi plăcere şi cu acelaş interes şi de persoanele mari. Apărut după fermecătoarea povestire „REGINA DIN INSULA PITICILOR", care a fost a 50-a carte pentru copii şi tineret scrisă de MOŞ NAE şi a obţinut un strălucit succes de librărie, romanul „SARMANUL ADRIAN" este înălţător prin cuprinsul lui şi foarte atrăgător prin felul cum este scris.

Adrian, eroul romanului, e un tânăr orfan de amândoi părinţii, prigonit pe nedrept şi cu o ură înverşunată de către a doua soţie a tatălui său adoptiv.

Totuşi, prin muncă încordată, prin cinste şi impunându-şi în mod voit cele mai aspre privaţiuni, reuşeşte să răpună toată duşmănia înlănţuită împotrivă-i, să înfrângă toate piedicile şi să-şi croiască în viaţă un drum, care îl duce la o situaţie materială bună.

Şi pentru această latură morală şi optimistă, romanul „SARMANUL ADRIAN" se recomandă în mod deosebit tineretului.

Un volum format mare de aproape 170 de pagini, împodobit cu o mulţime de desene şi cu o copertă în culori, lei 60.

De vânzare la LIBRARIA „UNIVERSUL", Strada Brezoianu 25, Bucureşti şi la celelalte librării din Capitală şi din ţară.

Punerea in libertate a directorului fabricii „Fraţii Schlosser" din Timişoara

Timişoara, 29 Decembrie

D. William Schlosser, directorul fabricii de piele „Fraţii Schlosser", care a fost arestat în împrejurările arătate de noi în numărul trecut, a fost pus în libertate de către parchet.

Condamnaţi pentru nerespectarea ordonanţei relativă la curăţirea zăpezii

Judecătoria contravenţională din prefectura poliţiei Capitalei a judecat pe ziua de ieri 29 Decembrie, pe ultimii contravenienţi cari nu au respectat dispoziţiunile ordonanţei cu nr. 343/940, a prefecturei poliţiei Capitalei referitoare la curăţirea zăpezii depe trotuare şi de pe acoperişul caselor, sancţionând aspru pe următorii contravenienţi:

Burciu Alexandru, din str. Sf. Vasile Tei nr. 32, la 100 lei amendă şi una zi închisoare; Oiţă Dumitru, din str. Comoarei Tei nr. 6, la 200 lei amendă şi una zi închisoare; Culina Vasile, proprietarul hotelului Bulevard, la 1.000 lei amendă; Epure Vasile, din str. Sirenelor nr. 52 şi Ecaterina Dumitrescu, din str. Comoarei Tei nr. 8, la câte 300 lei amendă; Lemnaru Vasile, din str. Comoarei Tei şi Rebeca Rosenthal, din calea Văcăreşti nr. 129, la câte 200 lei amendă.

Deasemenea a mai condamnat pe şoferul Ignatz Hrindea, din str. Viitor nr. 29, la 1.000 lei amendă şi 3 zile închisoare poliţienească şi pe Durdun Toma, şofer la Distribuţia, la 500 lei amendă, primul pentru faptul că, fiind beat la volanul maşinei nr. 12648 Tx B., a tamponat maşina nr. 12181 B., iar secundul, nerespectând semnalul de oprire al sergentului din postul din str. Dorobanţi, colţ cu str. Romană, a tamponat maşina nr. 8491 B., proprietatea d-lui Jean H. Vermeulen, profesor universitar.

Spectacolele zilei

ZIUA	NAŢIONAL Sala Comedia 4.71.71	Studio V. Alecsandri 5.15.53	Regina Maria 3.88.48	„Luptă şi Lumină" 5.69.23	Sărindar 4.84.94	Teatrul Excelsior 5.75.86	Teatrul Ion Vasilescu 5.66.94	Roxy Teatrul Tudor Muşatescu 5.88.09	Teatrul Municipal I. L. Caragiale 4.60.60	Savoy (Comp. Cărăbuş) 3.55.03
Marţi 31	Icarii de pe Argeş	Ginerele d-lui prefect	Papă se lustrueşte	D'ale Carnavalului	Fritz şi Frantz	Vânzătorul de păsări	Suflet candriu de papugiu	8. Imi pare rău de mine	Invierea	Curaj, Tănase
Mierc. 1 Ian. 1941	Isabella Regina Spaniei Faust	Capul de răţoi Stăpânul casei	Onoarea Papă se lustrueşte	Micul lord D'ale Carnavalului	Fritz şi Frantz Calul năzdrăvan Fritz şi Frantz	Vânzătorul de păsări Vânzătorul de păsări	Suflet candriu de papugiu Suflet candriu de papugiu	2.45 Imi pare rău de mine 5.45. D-na Butterfly 9. Imi pare rău de mine	Fiecare cum vede Invierea	Curaj, Tănase Curaj, Tănase
Joi 2	Icarii de pe Argeş Isabela Regina Spaniei	Ginerele d-lui prefect Capul de răţoi	Papă se lustrueşte Onoarea	D'ale Carnavalului	Fritz şi Frantz Fritz şi Frantz	Vânzătorul de păsări Vânzătorul de păsări	Suflet candriu de papugiu Suflet candriu de papugiu	Imi pare rău de mine D-şoara Butterfly Imi pare rău de mine	Schiţe şi momente Invierea	Curaj. Tănase Curaj, Tănase
Vineri 3	Faust	Stăpânul casei	Papă se lustrueşte	D'ale Carnavalului	Fritz şi Frantz	Vânzătorul de păsări	Suflet candriu, de papugiu	6. D-şoara Butterfly Imi pare rău de mine	Invierea	Curaj. Tănase
Sâmbătă 4	Faust Isabela Regina Spaniei	Capul de răţoi Ginerele d-lui prefect	Papa se lustrueste Onoarea	Micul lord D'ale carnavalului	Fritz şi Frantz Fritz şi Frantz	Vânzătorul de păsări Vânzătorul de păsări	Suflet candriu de papugiu Suflet candriu de papugiu	Imi pare rău de mine D-şoara Butterfly Imi pare rău de mine	Fiecare cum vede Invierea	Curaj, Tănase Curaj. Tănase
Duminică 5	R E L A C H E									